

VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLA

GADA PĀRSKATS

2001

SATURS

PRIEKŠVĀRDS	3
VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS JURIDISKAIS STATUSS.....	4
VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS STRUKTŪRA	4
VAS GALVENIE UZDEVUMI.....	5
VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS MĀCĪBU PROGRAMMAS PRIORITĀTES 2001. GADĀ.....	5
IERĒDŅU APMĀCĪBA ES JAUTĀJUMOS.....	5
<i>ES kopējā lauksaimniecības politika.</i>	5
<i>ES budžets un finanses.</i>	6
<i>ES reģionālā politika un ES pirmsstrukturālie foni.</i>	6
<i>ES vides politika.</i>	6
<i>ES institūcijas un to sadarbība ar nacionālajām institūcijām.</i>	6
<i>Ievads ES tiesībās.</i>	6
JAUNIE MĀCĪBU KURSI IERĒDŅIEM 2001. GADĀ.....	8
VALSTS ADMIMISTRĀCIJAS SKOLAS DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO IZVĒRTĒJUMS.....	11
REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI.....	11
VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS PUBLIKĀCIJAS UN IZSTRĀDĀTIE MĀCĪBU MATERIĀLI 2001. GADĀ.	14
SADARBĪBAS PROJEKTI.....	15
KANĀDAS – UKRAINAS – BALTIJAS EKONOMIKAS VADĪBAS MĀCĪBU PROGRAMMA (CUBEMPT)	15
DĀNIJAS – LATVIJAS ILGLAICĪGĀ PROFESIONĀLĀS APMĀCĪBAS PROGRAMMA VALSTS PĀRVALDES DARBINIEKIEM	16
ES PHARE PROJEKTS “ANTIKORUPCIJAS LIKUMDOŠANA, IZGLĪTOŠANA UN SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAS PROGRAMMA”	16
<i>Projekta rezultāti.</i>	17
VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS (VAS) SADARBĪBAS PROJEKTS AR ASV APMĀCĪBAS UN ATTĪSTĪBAS INSTITŪTU (ITD).....	18
<i>Baltijas valstu valsts administrācijas / treneru sagatavošanas programma</i>	19
“VALSTS PĀRVALDE, TIRGUS EKONOMIKA UN SABIEDRĪBA: MEKLĒJUMI PRODUKTĪVAI SADARBĪBAI”	20
<i>IX Gadskārtējā NISPacee konference Rīgā</i>	20
FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS 2001. GADĀ	22

Priekšvārds

Valsts civildienesta likuma 19. pants paredz, ka ierēdņa pienākums ir regulāri papildināt zināšanas un pilnveidot profesionālās iemaņas un prasmes, kas nepieciešamas amata pienākumu pildīšanai. Turklat piedalīšanās mācību programmās, lai iegūtu amata pienākumu izpildei nepieciešamās zināšanas un prasmes, ir ne tikai ierēdņa pienākums, bet arī vispārīgās tiesības, kuras kopumā ir jānodrošina attiecīgajai iestādei.

Valsts administrācijas skolas (VAS) galvenā funkcija ir īstenot valsts politiku ierēdņu izglītības jomā, lai sagatavotu augsti profesionālus ierēdņus. Atbilstoši VAS funkcijai īstenot valsts politiku ierēdņu izglītības jomā un pieņemot, ka VAS būtu jānodrošina stratēģisko mācību prioritāšu realizēšanu valsts pārvaldes aparātā, ierēdņu mācību vajadzību analīze ir orientēta uz ierēdņu mācību prioritāšu noteikšanu.

2001.gada Valsts civildienesta pārvaldes veiktās mācību vajadzību aptaujas rezultāti parādīja, ka galvenās valstiski nozīmīgās mācību prioritātes ir:

- zināšanas par Eiropas Savienību;
- saskarsmes psiholoģija;
- juridiskie jautājumi;
- zināšanas informācijas tehnoloģiju jomā;
- vadīšanas prasmes.

Kā liecina dati par īstenotajiem mācību kursiem, augstākās prioritātes kursi, kuri tika noteikti VAS, kā obligāti īstenojami, gandrīz pilnībā ir realizēti.

Lai nodrošinātu sekmīgu zināšanu apguvi, visu valsts pārvaldes iestāžu vadītājiem 2001.gada nogalē bija jāveic darbinieku darba izpildes analīze. Tā paredz ne tikai karjeras plānošanu, bet arī mācību vajadzību noteikšanu. Atstājot mācību vajadzību noteikšanu tikai pašu valsts pārvaldes darbinieku atbildībā, netiek nodrošināta atgriezeniskā saite starp dalību mācību kursos un patieso darba kvalitātes uzlabošanos, pabeidzot mācību kursus, ko var novērtēt vadītājs.

Tikai iesaistot visus iespējamos instrumentus mācību procesa organizēšanā ir iespējams panākt ierēdņu sagatavošanu darbam Eiropas Savienībā.

Uģis Rusmanis

Valsts administrācijas skolas direktors

VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS JURIDISKAIS STATUSS

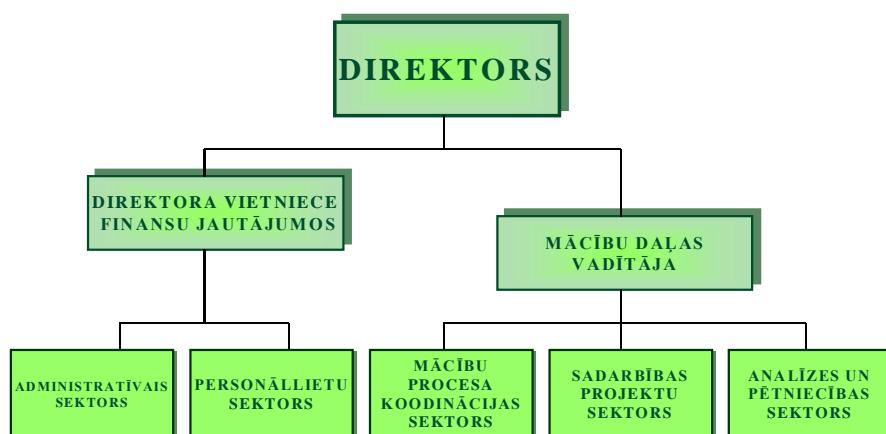
Valsts administrācijas skolas misija ir realizēt valsts politiku tās pārvaldes darbinieku apmācībā, sagatavojot godīgus un kompetentus ierēdņus, kuri kalpo sabiedrības interesēm.

Atbilstoši Valsts civildienesta likuma 5. pantam VAS ir valsts pārvaldes iestāde, kas Ministru kabineta pilnvarota ministra pārraudzībā īsteno valsts politiku ierēdņu izglītības jomā, lai sagatavotu augsti profesionālus ierēdņus.

Valsts administrācijas skolas funkcijas ir:

- izstrādāt ierēdņu mācību programmas;
- koordinēt un nodrošināt mācību procesu;
- izstrādāt normatīvo aktu projektus, konceptuālos jautājumus, ziņojumus, programmas un citus dokumentus, kas saistīti ar ierēdņu mācībām.

Valsts administrācijas skolas struktūra

VAS GALVENIE UZDEVUMI.

VAS galvenie uzdevumi ir:

- uzlabot valsts pārvaldes darbinieku zināšanas un darba prasmes, lai sagatavotu ierēdņus, kas piemēroti darbam Latvijas valsts pārvaldē atbilstoši Eiropas Savienības prasībām un ir spējīgi veiksmīgi piedalīties Eiropas integrācijas procesā;
- nodrošināt efektīvu uz sabiedrības labklājību orientētu ierēdņu sagatavošanu, piesaistot daudzveidīgus finansu resursus un augsti kvalificētus lektorus;
- pastāvīgi sniegt iespējas valsts pārvaldes darbiniekiem uzlabot prasmes un zināšanas viņiem nepieciešamajās jomās.

VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS MĀCĪBU PROGRAMMAS PRIORITĀTES 2001. GADĀ.

Ierēdņu apmācība ES jautājumos.

Viena no galvenajām ierēdņu apmācības prioritātēm Valsts administrācijas skolā ir sniegt zināšanas par Eiropas Savienību. Latvijas veicamie uzdevumi integrācijai Eiropas Savienībā ar katru dienu paplašinās un aug arī integrācijas procesā iesaistīto institūciju un ieinteresēto valsts pārvaldes darbinieku skaits.

Kopš 1999. gada saskaņā ar Eiropas integrācijas padomes apstiprinātu Stratēģiju Valsts administrācijas skolā tiek īstenota valsts pārvaldes darbinieku apmācība Eiropas Savienības jautājumos. Tās pamatā ir kurss par Eiropas Savienības pamatjautājumiem, kas tālāk sazarojas virknē specializētos, konkrētām jomām veltītos mācību kursos.

2000. gada martā ar Dānijas Ārlietu ministrijas atbalstu Valsts administrācijas skola, Eiropas integrācijas birojs un Dānijas Eiropas Institūts uzsāka Ilglaicīgu profesionālās apmācības programmu specializētajos Eiropas Savienības jautājumos. Šā projekta ietvaros tika sagatavoti pasniedzēji un mācību programmas sekojošiem kursiem: ES Reģionālā politika, ES institūcijas un to sadarbība ar nacionālajām institūcijām, ES Pirmsstrukturālie fondi, Ievads ES tiesībās, ES kopējā lauksaimniecības politika, ES vides politika, ES budžets un finanses.

ES kopējā lauksaimniecības politika.

Kurss sniedz zināšanas par kopējo lauksaimniecības politiku Eiropas Savienības līgumā, ES un nacionālo likumdošanu, likumdošanas saskaņošanu un

lēmumu pieņemšanas procesu. Būtiska nozīme ir iegūt zināšanas par strukturālo politiku un lauku attīstības plānu, kā arī par strukturālajiem un pirmsstrukturālajiem foniem.

ES budžets un finanses.

Kurss ir orientēts uz Eiropas Savienības budžeta izpratni ES un nacionālajā kontekstā, lai saprastu budžeta formas un saturu; politikas un institūcijas ārpus budžeta, kā arī administratīvo atbildību dažādos naudas plūsmas posmos.

ES reģionālā politika un ES pirmsstrukturālie foni.

Kurss sniedz zināšanas par ES Reģionālās politikas vēsturisko attīstību, budžetu un likumdošanas bāzi, ES Reģionālās politikas mērķiem, kā arī plānošanu, ieviešanu un uzraudzību, un par Eiropas Savienības pirmsstrukturālajiem foniem, to mērķiem, darbību un finansējumu.

ES vides politika.

Kurss sniedz zināšanas par Eiropas Savienības vides politikas mērķiem un principiem, kā arī vides likumdošanā un likumdošanas saskaņošanā.

ES institūcijas un to sadarbība ar nacionālajām institūcijām.

Kursā klausītājus iepazīstina ar Eiropas Savienības un nacionālo institūciju sadarbību. Kāda ir saikne starp nacionālo un ES līmeni lēmumu pieņemšanas procesā, jautājumi par ES paplašināšanos, iestāšanās sarunu metodes un stratēģija, kā arī lēmumu pieņemšanas process ES integrācijas jautājumos Latvijā.

Ievads ES tiesībās.

Kurss iepazīstina klausītājus ar Eiropas Savienības tiesību pamatjēdzieniem. Kādi ir vispārējie ES mērķi un līgumi, kā notiek nacionālās un ES likumdošanas mijiedarbība, kā arī vispārējs likumdošanas kā ES politikas instrumenta raksturojums.

Līdz 2001. gadam uz vienotas Eiropas integrācijas biroja sagatavotas programmas pamata katrs lektors savā darbā izmantoja individuālus, sevis sagatavotus materiālus, literatūras avotus un izdales materiālus. 2001. gada jūnijā Dānijas – Latvijas Ilglaicīgās mācību programmas valsts pārvaldes darbiniekiem ietvaros Valsts administrācijas skolas lektoru grupa ar Dānijas Eiropas institūta un EIB atbalstu pārstrādāja un uzlaboja mācību materiālus, kā arī sagatavoja Rokasgrāmatu pasniedzējiem ES pamatjautājumu kursam. Katrā šīs grupas lektora personiskā pieredze un zināšanas papildinātas ar kopīgu, rūpīgu analīzi un izvērtējumu, ļāvušas izveidot apmācības kursam piemērotu, teorētiski korektu un praktiski ērti lietojamu mācību materiālu.

Valsts administrācijas skola sadarbībā ar Eiropas integrācijas biroju, 2001. gada novembrī veica ES specializēto jautājumu kursu kvalitātes pārbaudi. Situācijas analīzes rezultātā tika nolemts apvienot ES reģionālās politikas un ES pirmsstrukturālo fondu kursus un uz esošo programmu bāzes izveidot vienotu kursu un programmu sadarbībā ar Reģionālās politikas un plānošanas pārvaldi. Lai uzturētu attīstību un kursu aktualizāciju, ievēlētie katra kursa koordinatori veic regulāru sadarbību ar Valsts administrācijas skolu un Eiropas integrācijas biroju, kas ļauj konstatēt tās tēmas, kur nepieciešamas izmaiņas vai papildinājumi, piesaistot ekspertus.

Pieprasījums pēc ES pamatjautājumu kursa no vispārējā civildienesta samazinās. Tas varētu būt izskaidrojams ar to, ka kopš 1999. gada, kad Eiropas integrācijas padome apstiprināja Stratēģiju par valsts pārvaldes darbinieku apmācību ES jautājumos ir pagājuši vairāki gadi. Šajā laikā Valsts administrācijas skola ES pamatjautājumos ir apmācījusi 4341 ierēdņus (71 % no vispārējā civildienesta ierēdņiem), bet ES specializētajos jautājumos - kopš 2000. gada – 579 ierēdņus. Apmācību procesā regulāri tiek iesaistīti 23 pasniedzēji. Tātad kopumā Eiropas Savienības jautājumos apmācīti 4920 ierēdņi no 5500 vispārējā civildienesta amatu skaita. Jāņem vērā arī tas, ka jaunie ierēdņi, kuri pievienojas civildienestam ir guvuši zināšanas par ES jautājumiem jau augstskolās un automātiski samazinās to ierēdņu skaits, kuriem vēl būtu nepieciešamas vispārējās un obligātās ES pamatjautājumu mācības VAS. Valsts administrācijas skola sadarbībā ar Eiropas integrācijas biroju, veicot papildus analīzi, izvērtē ES pamatjautājumu kursa saturiskās aktualizēšanas nepieciešamību, pielāgojot to esošajai situācijai.

Ir vērojama pozitīva tendence palielināties pieprasījumam pēc ES specializēto jautājumu kursiem. Tas varētu būt saistīts ar to, ka vidējā un zemākā līmeņa ierēdņiem ir arvien nepieciešamākas specifiskākas zināšanas par ES viņu konkrētās darbības jomā, savukārt vadītājiem, kuru darba neatņemama sastāvdaļa ir arī saskarsme ar sabiedrību, ir nepieciešamas plašakas zināšanas par ES.

Tādēļ elastīgi reaģējot uz pārmaiņām, 2002. gadā Valsts administrācijas skola plāno sekojošus pasākumus ES lietu mācībās:

- vispārējais civildienests (Rīgā un reģionos) – orientācija uz ES specializēto jautājumu kursiem, kuri attīstāmi tieši vidējā un zemākā līmeņa ierēdņiem, lai celtu viņu profesionāli nepieciešamās zināšanas.
- specializētais civildienests (Rīgā un reģionos) – struktūrvienību vadītāju apmācība ES pamatjautājumos, paralēli izvērtējot kursa aktualizācijas nepieciešamību un iespējas.

Jaunie mācību kursi ierēdņiem 2001. gadā.

Bez augstāk minētajiem mācību kursiem par Eiropas Savienības jautājumiem, tika ieviesti mācību kursi, kuri ierēdņiem palīdz paaugstināt profesionālās iemaņas un zināšanas.

Valsts administrācijas skola izveidojusi mācību kursu ***Administratīvais process iestādē***. Kursa mērķis – sniegt zināšanas par administratīvā procesa būtību, tā vietu un lomu valsts pārvaldes jomā, un administratīvā procesa norisi iestādēs. Sagatavoti lektori, mācību materiāli, notiek intensīva valsts pārvaldes darbinieku apmācība, nodrošinot atbilstošu un savlaicīgu papildus izglītību šajā jomā.

Demokrātiska valsts modernā izpratnē nozīmē arī tiesisku valsti. Savukārt tiesiskas valsts centrālais elements ir tiesiskai valstij atbilstošs administratīvais process. Ar administratīvā procesa palīdzību Latvijā būs jāievieš arī Eiropas Savienības likuma normas. Viens no valdības deklarētajiem mērķiem ir pilsoniskas sabiedrības veidošana, bet šāda mērķa sasniegšana iespējama tikai ar tāda administratīvā procesa ieviešanu dzīvē, kas atbilst tiesiskas valsts principiem un nodrošina demokrātisku legitimitāti un cilvēktiesību ievērošanu attiecībās starp valsti un indivīdu. Jāievēro arī, ka korupcijas novēršanas jomā, kas ir viena no valdības prioritātēm, efektīvs korumpētības iespējamības novēršanas līdzeklis valsts pārvaldē ir tiesas kontrolei pakļauta detalizēta administratīvā procesa ieviešana. Līdz ar to tā ir politiska nepieciešamība. Kā ekonomiska nepieciešamība tas regulē privātuzņēmēju individuālo saskarsmi ar valsti juridiski korekti un saturiski taisnīgi. Taču, lai administratīvā procesa normas tiktu piemērotas adekvāti, ievērojami jāpaaugstina regulējošo likuma normu piemērošanā iesaistīto valsts pārvaldes darbinieku juridiskās izglītības līmenis.

Latvijas sekmīgas integrācijas realizācijai Eiropas Savienībā Korupcijas novēršanas programmas ietvaros izstrādāti mācību kursi par ***Interesu konfliktu*** un ***Korupcijas novēršanu***. Sagatavoti lektori, mācību materiāli, notiek apmācība. Valsts administrācijas skola izstrādājusi arī mācību kursu ***Valsts pārvaldes ētika***.

Interesu konflikts – kurss izskaidro valsts, sabiedrības un privātās intereses un to konfliktus. Ko nozīmē valsts pārvalsdes darbinieka paša darījumi un uzņēmējdarbība, kā arī valsts īpašuma un konfidenciālas informācijas izmantošana.

Korupcijas novēršana – Kurss sniedz izpratni par korupcijas būtību un tās graujošo ietekmi uz valsts pārvaldi un tautsaimniecības attīstību, kā arī veicina pilsoniskās apziņas attīstību.

Valsts pārvaldes ētika – Kursa dalībnieki tiek iepazīstināti ar valsts pārvaldes ētikas pamatnostādnēm. Kādi ir valsts pārvaldes ētikas mērķi un virzieni, ētikas infrastruktūra un pamatprincipi, morālais klimats valstī, ministrijā, departamentā.

Līdz ar straujo informācijas tehnoloģiju attīstību, kas ļauj ar datoru palīdzību brīvi izplatīt datus, visā pasaule strauji attīstās likumi par personas privāto datu aizsardzību ar mērķi nodrošināt pamatlikumos garantētās tiesības uz privātās dzīves aizsardzību. Latvija integrējoties Eiropas savienībā pakāpeniski ievieš personas datu aizsardzības prasības atbilstoši Eiropas Savienības normām, vispirms pieņemot Fizisko personu datu aizsardzības likumu. Saskaņā ar minēto likumu visām fiziskām un juridiskām personām jāievēro vienoti personas datu apstrādes noteikumi. Mācību kursa ***Personas datu tiesiskā aizsardzība*** mērķis ir iepazīstināt ar fizisko personu datu tiesiskās aizsardzības institūta attīstību un tā lomu personas privātās dzīves aizsardzībā Eiropas Savienībā un Latvijā.

Normatīvo aktu sistēmas sakārtošanas koncepcijas ietvaros sagatavots mācību kurss ***Normatīvo aktu izstrāde***. Kursa mērķis ir radīt izpratni par normatīvo aktu izstrādāšanas metodi, normatīvo aktu izteiksmes specifiku, likuma izstrādāšanas principiem un taktiku, kā arī Ministru kabineta normatīvo aktu izstrādāšanas principiem un taktiku. Notikusi lektoru apmācība, izdoti mācību materiāli, pašlaik noris intensīvas pārvaldes darbinieku mācības.

Pamatojoties uz kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas koncepciju, notiek valsts pārvaldes iestāžu vadītāju apmācība kursā ***Kvalitāte kā vadības stratēģija***.

Valsts administrācijas skola atbalsta arī Inspekciju darbības uzlabošanas programmu, piedāvājot visu valsts inspekciju dažāda līmeņa darbiniekiem mācības ***Stratēgiskajā vadīšanā, Klientu apkalpošanas psiholoģijā, Informatīvo materiālu sagatavošanā, Informācijas sistēmu un tehnoloģiju ieviešanā***.

Īstenojot valsts pārvaldes reformas stratēģijas ieviešanu 2001.-2006. gadam bez jau iepriekš minētajiem kursiem, atbilstoši norādītajiem mērķiem, vēl notiek arī šādas mācības:

Iekšējais audits. Kurss sniedz valsts sektorā strādājošajiem auditoriem pamatzināšanas iekšējā audita teorijā un praktiskas iemaņas iekšējā audita veikšanā.

Iekšējā kontrole. Kurss iepazīstina visu līmeņu vadītājus ar iekšējās kontroles koncepcijām, parāda, kā iekšējās kontroles procedūras veido vienotu sistēmu organizācijā, un piedāvā vienkāršu mehānismu, kuru vadītāji var izmantot savas organizācijas iekšējās kontroles procesu atbilstības novērtēšanā, lai attiecīgi rīkotos un pastiprinātu kontroli tur, kur tā šķiet nepietiekama vai kur tās vispār nav.

Ierēdņu darbības un tās rezultātu novērtēšana. Kurss rada izpratni par Ierēdņa darbības un tās rezultātu novērtēšanas procedūru, tās mērķiem, posmiem,

iespējamām kļūdām, paredzēto veidlapu un protokolu aizpildīšanu, ieguvumiem katram konkrētam ierēdnim un nozīmi iestādes attīstības un darba efektivitātes paaugstināšanas kontekstā.

Vadības audita metodoloģija un tehnika. Kurss iepazīstina ministriju iekšējos auditorus un vadošo personālu ar vadības tipa audita izpildes metodiku, kādas ir mūsdienu tendences pārvaldes sistēmu attīstībā – ekonomija, lietderība, efektivitāte un kvalitāte.

Efektīva iekšējās kontroles vide. Kurss iepazīstina klausītājus ar iekšējās kontroles teorētiskajiem aspektiem un praktiskajiem ieteikumiem iekšējās kontroles vides izveidošanā.

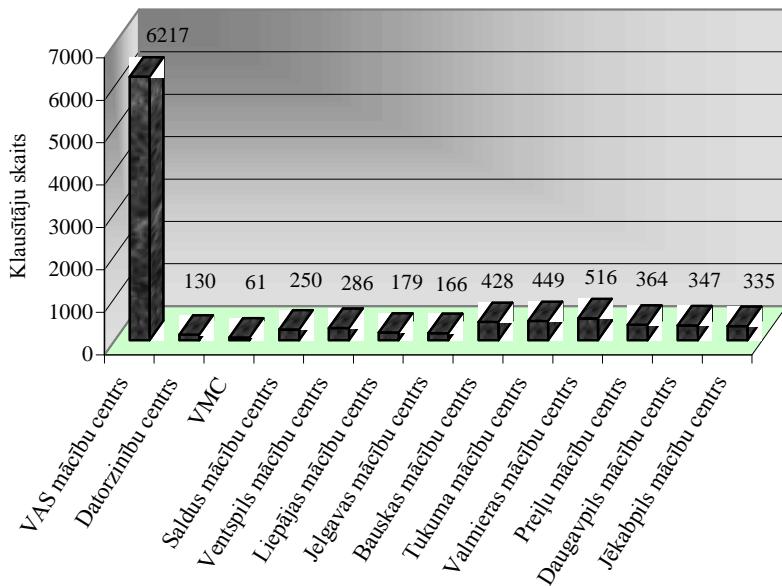
Pielietojamā stratēģijas plānošana. Kursā dalībnieki pamatvilcienos izstrādā praktiski pielietojamu organizācijas stratēģisko plānu.

Katru gadu Valsts administrācijas skolā notiek nepieciešamā mācību kursu kvalitātes paaugstināšana, kā arī satura un apjoma optimizācija, ievērojot kursu dalībnieku, VAS mācību daļas darbinieku un valsts pārvaldes iestāžu personāldaļu vadītāju atsauksmes.

VALSTS ADMIMISTRĀCIJAS SKOLAS DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO IZVĒRTĒJUMS.

2001. gadā apmācīti 9728 ierēdņi, tajā skaitā 10 reģionālajos mācību centros apmācīti 3511 ierēdņi.

VAS mācību kursu klausītāju skaits VAS un rajonu mācību centros 2001. gadā

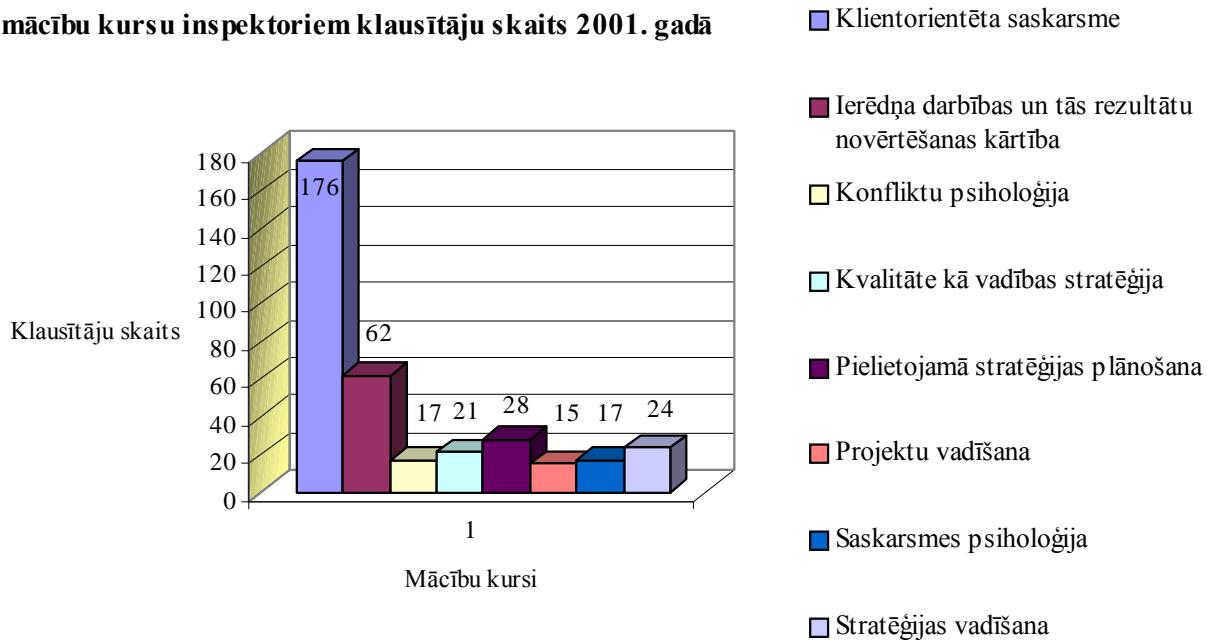
Rezultatīvie rādītāji

Valsts administrācijas skola valsts pārvaldes institūciju ierēdņu profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai 2001. gadā organizējusi 516 dažāda līmeņa un veida mācību kursus. Mācību kursus apmeklējuši 9728 klausītāji, t.i. vidējais nosacītais kursu dalībnieku skaits ir 3682. Šīs atšķirības plānotajos un faktiskajos rezultatīvajos rādītājos rada fakts, ka kursu dalībnieku vidējo nosacīto skaitu aprēķina pēc formulas, kuras pamatā tika ņemts mācību kursa ilgums 40 h. Faktiski piedāvāto mācību kursu ilgumi ir robežās no 4 – 72 mācību stundām. Speciālajiem mācību kursiem, kvalitatīvai to norisei ir dažāds pieļaujamais klausītāju skaits. Ievērojot iepriekš minēto, Valsts administrācijas skolas faktiskais apmācīto ierēdņu vidējais nosacītais skaits un organizēto pasākumu skaits ir lielāks nekā plānotais.

Programmas kods	Rezultatīvie rādītāji	2001. gada plāns	2001. gada izpilde
02.03.2000.	Ierēdņu apmācība		
	Apmācāmo ierēdņu vidējais nosacītais skaits:		
	ierēdņu mācībās	2950	3582
	valodu mācībās	225	202
	ārvalstu sadarbības programmās	180	153
02.04.2000.	Valsts administrācijas skola		
	Valsts administrācijas skolas rīkoto pasākumu skaits:		
	ierēdņu apmācībās organizēto grupu skaits	165	494
	valodu mācību grupu skaits	15	14
	ārvalstu sadarbības programmu grupu skaits	12	8
	Maksimālais iestāžu skaits	1	1
	Maksimālais štata vienību skaits	16	16
	Gada publisko pārskatu skaits	1	1

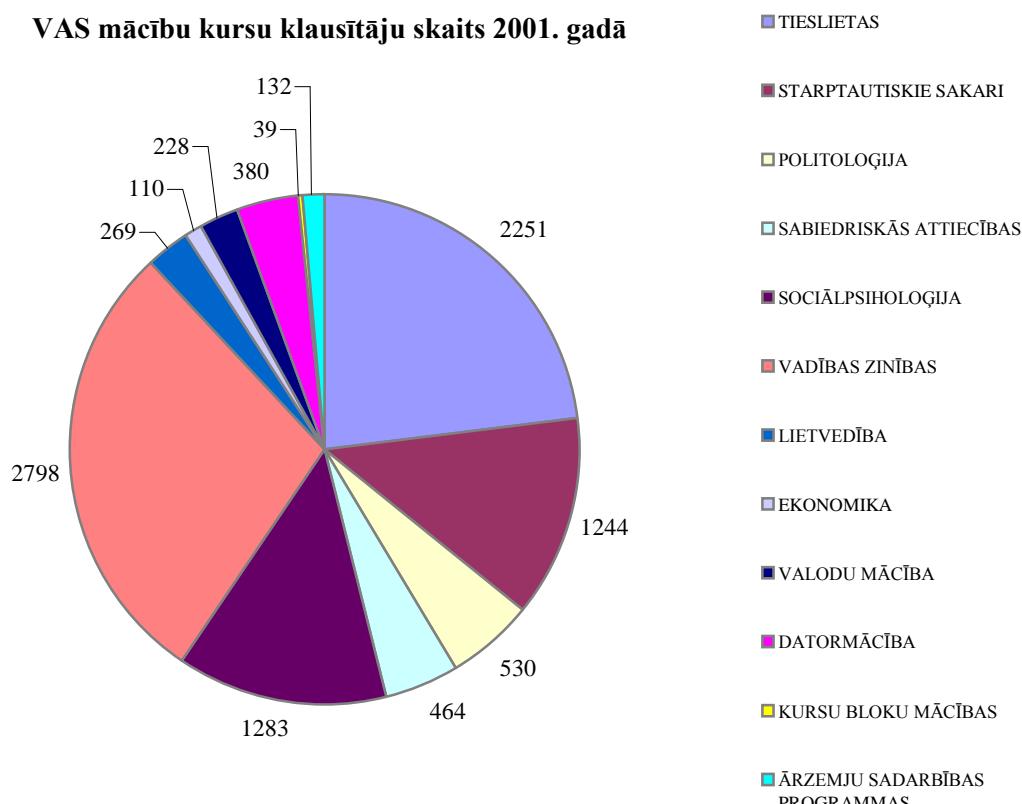
2001. gadā turpinājās inspektoru apmācības. Tika apmācīti 255 inspektori. 2001. gadā ieviesta speciāla inspektoru apmācības programma.

VAS mācību kursu inspektoriem klausītāju skaits 2001. gadā

VALSTS ADMINISTRĀCIJAS SKOLAS PUBLIKĀCIJAS UN IZSTRĀDĀTIE MĀCĪBU MATERIĀLI 2001. GADĀ.

- Administratīvais process iestādē;
- Ierēdņu darbības un tās rezultātu novērtēšana;
- Normatīvo aktu izstrāde;
- Angļu valoda darbam;
- “Preču, pakalpojumu un būvdarbu pārdošana valstij”- informatīvs materiāls par jauno Valsts pasūtījuma likuma pielietošanu;
- “Likumu un normatīvo aktu izstrāde”- rokasgrāmata normatīvo dokumentu izstrādē;
- “Informācijas atklātība” – rokasgrāmata par informācijas atklātību un palīgs valsts pārvaldes darbiniekiem veidojot konstruktīvu sadarbību ar masu saziņas līdzekļiem;
- Latvijas ekonomisko situāciju analīze – 3;
- Rokasgrāmata pasniedzējiem ES pamatlietās.

* par pamatu ņemts VAS mācību kursu kataloga iedalījums.

SADBĪBAS PROJEKTI

Kanādas – Ukrainas – Baltijas ekonomikas vadības mācību programma (CUBEMPT)

2000.gada septembrī savu darbību sāka Kanādas – Ukrainas – Baltijas ekonomiskās vadības mācību programma, kurai savu atbalstu izteica LR Ārlietu ministrija un, kurā kā projektu koordinējošā institūcija Latvijā tika nominēta Valsts administrācijas skola. Mācību programmas ietvaros līdzdarbojas piecu valstu institūcijas: Dalhousie Universitātes Ekonomikas departaments Kanādā, Ekonomikas mācību centrs Ukrainas Valsts administrācijas akadēmijā, Lietuvas valsts administrācijas institūts, Latvijas valsts administrācijas skola, Igaunijas valsts administrācijas institūts. Mācību programmu finansiāli atbalsta Kanādas Starptautiskā Attīstības Aģentūra (CIDA), Atvērtās Sabiedrības Institūts (OSI), katra no iepriekš minētajām institūcijām un piecu valstu valdības.

Programma ir paredzēta 3 gadu periodam un tajā var izdalīt trīs fāzes: 1) mācību programmas Kijevā vidējā un augstākā līmeņa Ukrainas valsts pārvaldes darbiniekiem ekonomikas jautājumos attiecīgajās nozarēs, 2) atlasi izgājušo Ukrainas valsts pārvaldes darbinieku pieredzes apmaiņu ar konkrētas nozares ministrijas, kā arī citu ar šo nozari saistīto institūciju darbību kādā no Baltijas valstīm, 3) stažēšanās programmas Kanādā. Programmas mērķis ir, izmantojot mācības un pieredzes apmaiņu, palīdzēt ekonomiskām reformām Ukrainā. Triju Baltijas valstu ieguldījumam šajā pieredzes apmaiņā ir liela nozīme, jo ar tām ekonomiskām problēmām, ar kurām saskarsies Ukraina nākamo 2-3 gadu laikā, Baltijas valstis ir veiksmīgi tikušas galā un jau tagad ir gatavas pievienoties Eiropas Savienībai.

Latvijas Valsts administrācijas skola sadarbībā ar attiecīgajām nozares ministrijām Latvijā ir sagatavojuusi 4 stažēšanās programmas 12 Ukrainas valsts pārvaldes darbiniekiem, kuri apmeklēja mūsu valsti pieredzes apmaiņas nolūkā. Programmas tika organizētas visdažādāko nozaru speciālistiem, sākot ar reģionālās politikas, satiksmes, transporta un enerģētikas nozaru pārstāvjiem un beidzot ar Ukrainas kultūras, mākslas, izglītības un zinātnes cilvēkiem. Programmas tika sastādītas sadarbībā ar gandrīz visām mūsu valsts ministrijām, Ukrainas vēstniecību Latvijā, Kanādas vēstniecību Latvijā, Latvijas vēstniecību Ukrainā, kā arī daudzām citām organizācijām un institūcijām Latvijā.

Mācību programmas ietvaros kā pasniedzēji semināros Ukrainas valsts pārvaldes darbiniekiem ir piedalījušies arī Latvijas pārstāvji: Aldis Baumanis – Biznesa augstskolas “Turība” rektors, Raits Černajs – Valsts kontrolieris.

Kanādas – Ukrainas – Baltijas ekonomiskās vadības mācību programmas ietvaros ir notikušas arī divas Vadības Komitejas sēdes, kur pulcējās visu piecu dalībvalstu pārstāvji. 2000. gada novembrī - Kijevā, 2001. gada jūnijā – Vīļņā. Nākamā sēde paredzēta 2002. gada maijā Rīgā, Valsts administrācijas skolā.

Dānijas – Latvijas Ilglaicīgā profesionālās apmācības programma Valsts pārvaldes darbiniekiem

2001. gada jūnijā programmas ietvaros, ar Dānijas Ārlietu ministrijas finansiālu atbalstu, tika sagatavots vienots, atjaunots ES pamatlietu mācību materiāls ierēdņiem un Rokasgrāmata pasniedzējiem. To sagatavoja darba grupa, kuru veidoja VAS pasniedzēji. Darba grupu konsultēja Dānijas Eiropas Institūta direktors *John Hessing* un Eiropas Integrācijas Biroja padomnieks Jānis Vaivads.

Programmas ietvaros notika mācības projektu vadīšanā Viļnā vasaras skolas ietvaros 2001. gada jūnijā, kur piedalījās 2 pārstāvji no Latvijas.

2001. gada oktobrī VAS pieredzes apmaiņā ieradās Horvātijas Eiropas Integrācijas ministrijas pārstāvji, lai iepazītos ar skolas pieredzi ES lietu mācību koordinēšanā un organizēšanā. VAS ES lietu pasniedzēja Inese Allika piedalījās, kā eksperte Horvātijā ES pamatlietu mācību programmas izstrādāšanā.

ES PHARE projekts “Antikorupcijas likumdošana, izglītošana un sabiedrības informēšanas programma”

2001. gada 1. oktobrī noslēdzās ES PHARE projekts “Antikorupcijas likumdošana, izglītošana un sabiedrības informēšanas programma”. Projekts Latvijā darbojas kopš 2000. gada janvāra.

Valsts administrācijas skola (VAS) bija viens no šī projekta galvenajiem iniciatoriem, veidotājiem un koordinātoriem projekta ieviešanas gaitā.

Korupcijas parādība un ar to saistītie jautājumi ir būtiskas problēmas Latvijas sabiedrībā. Par to liecina publikācijas un informācija masu saziņas līdzekļos, aptauju un socioloģisko pētījumu dati. Korupcijas problēma dažādā formās ir pastāvējusi visos laikos un visās sabiedrībās. Atšķirības izpaužas vienīgi korupcijas līmenī un sabiedrības gatavībā cīnīties ar šo parādību. Projekta moto bija - **kopā pret korupciju!** Tas nozīmē, ka tikai ar kopīgām sabiedrības, valsts pārvaldes, politiku un starptautisko organizāciju pūlēm ir iespējams ierobežot korupcijas izplatību Latvijā. Tieši tāpēc ES PHARE projekts sastāv no trīs vienlīdz svarīgiem komponentiem – likumdošanas pilnveidošanas, amatpersonu profesionālās izglītošanas un sabiedrības informēšanas un iesaistīšanas. Svarīgi ir uzsvērt, ka visi šie trīs komponenti ir jāaplūko un jāvērtē savstarpējā mijiedarbībā, attiecībā uz likumdošanas pilnveidošanu, būtiski ir izprast ne tikai nepieciešamību pilnveidot jau esošo likumdošanu, bet vēl svarīgāk ir radīt tiesisko bāzi likumdošanas piemērošanas mehānisma

iedarbināšanai. Savukārt, lai veicinātu katra sabiedrības indivīda izpratni un interesi par tā tiesībām un pienākumiem saskarsmē ar valsts pārvaldes institūcijām, ir nepieciešams veikt sabiedrības izglītošanas un informēšanas darbu.

Projekta rezultāti.

Likumdošanas komponentes ietvaros gan projekta ES gan Latvijas juridiskie eksperti ir piedalījušies valdības likumprojektu (Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumprojekts, Likumprojekts “Par interešu konfliktu novēršanu valsts pārvaldē un ierobežojumiem valsts amatpersonām”) izstrādes darba grupās, snieguši atzinumus par dažādiem, ar korupcijas novēršanu saistītiem likumiem, starptautiskām konvencijām. Tika apkopota informācija un veikta funkciju analīze tām valsts pārvaldes institūcijām, kuras pastāvīgi veic darbības korupcijas novēršanā, apkarošanā un izglītošanā. Šī pētījuma rezultātā radās ieteikumi neatkarīga korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja izveidei.

Tika organizēti vairāki semināri un konferences prokuroriem, tiesnešiem un policijas darbiniekiem.

Izglītošanas komponentes ietvaros ES PHARE projekts ir vērsts uz profesionālās apmācības veicināšanu Latvijas valsts pārvaldes institūcijās. Sevišķi svarīgi tas ir iestādēs, ko dažādu iemeslu dēļ sabiedrība uzskata par korumpētām. Vienlaicīgi šis ir jautājums par valsts iestāžu sabiedrisko attiecību veidošanu, par attiecīgās iestādes darba popularizēšanu un skaidrošanu.

Projekta darbības rezultātā VAS ir ieviests mācību kurss “Korupcijas novēršana”.

Mācību kurss ir tapis sadarbojoties Vācijas un Latvijas speciālistiem.

Kurss sastāv no 4 moduļiem, kuros ir ietvertas sekojošas tēmas: korupcijas definīcijas, vēsturisks apskats, korupcijas cēloņi un sekas, korupciju veicinoši apstākļi, korupcijas apkarošanas juridiskie aspekti, pastāvošā likumdošana korupcijas apkarošanā, korupcijas apkarošanas organizatoriskie aspekti, korupcijas novēršanas profilaktiskie pasākumi, interešu konflikti, ētiska rīcība un uzvedības kodeksi, starptautiskā pieredze.

Ir sagatavoti un sertificēti 15 lektori. Ir sagatavoti mācību materiāli kursa “Korupcijas novēršana” realizācijai gan ierēdņu apmācībai VAS, gan speciālie kursi policijas un muitas darbiniekiem, gan vidusskolām. Speciāls metodiskais materiāls ir sagatavots antikorupcijas mācīšanai vidusskolās.

Vienlaicīgi ir sagatavotas un izdotas rokasgrāmatas par tēmām, kas veicinās korupcijas novēršanu:

- “Preču, pakalpojumu un būvdarbu pārdošana valstij”- informatīvs materiāls par jauno Valsts pasūtījuma likuma pielietošanu;
- “Likumu un normatīvo aktu izstrāde”- rokasgrāmata normatīvo dokumentu izstrādē;
- “Informācijas atklātība” – rokasgrāmata par informācijas atklātību un palīgs valsts pārvaldes darbiniekiem veidojot konstruktīvu sadarbību ar masu saziņas līdzekļiem.

2001. gadā Valsts administrācijas skolā kursā “Korupcijas novēršana” ir apmācīti 70 ierēdņi.

Jātzīmē, ka projekta darbības rezultātā tika organizēti vairāki semināri Latvijas žurnālistiem, kuri nodarbojas ar pētniecisko žurnālistiku. Speciāla uzmanība tika pievērsta elektronisko izziņas avotu izmantošanai žurnālistu ikdienas darbā.

Sabiedrības informēšanas daļā projekts veica sekojošas aktivitātes:

- Organizētas divas vispārizglītojošas konferences sadarbībā ar Latvijas inteliģences apvienību;
- Masu mediju kampaņa “Kopā pret korupciju”;
- Organizētas trīs socioloģiskās aptaujas ;
- Skolēnu radošo darbu konkurss “Kopā pret korupciju”. Konkursa ietvaros 1.- 4. kl. skolēni iestudēja ludziņas par godīgumu, labo un ļauno, bet savas pārdomas atspoguļoja zīmējumos. Kopumā konkursā tika iesniegti 1100 darbi no visiem Latvijas reģioniem. Darbs ar skolēniem bija viens no lielākajiem projekta ieguvumiem;
- Sešu raidījumu cikls radio “Pērkamības zonā”;
- Sešu raidījumu cikls LNT “Korupcija”;
- Organizētas 15 reģionālās konferences pašvaldībām un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem.

Visu minēto pasākumu rezultātā cīņa ar korupciju Latvijā turpinās un jāsecina, ka darāmā vēl ir ļoti daudz. VAS savu iespēju robežās turpinās šo darbu arī turpmāk, jo mūsu galvenais uzdevums ir veidot ierēdņus par godprātīgiem, profesionāliem un efektīviem pakalpojumu sniedzējiem Latvijas sabiedrībai.

Valsts administrācijas skolas (VAS) sadarbības projekts ar ASV Apmācības un attīstības institūtu (ITD)

Baltijas valstu valsts administrācijas / treneru sagatavošanas programma

Projekta mērķis bija paaugstināt publiskās pārvaldes apmācību kapacitāti ITD partnerorganizācijās Baltijas valstīs un attīstīt to savstarpējo sadarbību.

Projekta dalīborganizācijas: ITD (ASV), Valsts administrācijas skola (Latvija), Valsts administrācijas institūts (Igaunija) un Pašvaldību mācību centrs pie Kauņas Tehniskās Universitātes (Lietuva).

Projekta sagatavošanas etapā laika posmā no 2000. gada augusta līdz 2001. gada martam tika izstrādāts projekta darba uzdevums, programma (ITD atbildība) un noslēgts sadarbības līgums starp pusēm. Pamatojoties uz minētajiem dokumentiem VAS sadarbībā ar ITD ekspertu un ASV vēstniecību Latvijā veica dalībnieku atlasi projekta otrās daļas realizēšanai.

ASV-Latvijas sadarbības projekta otrās daļas ietvaros 4 pārstāvji no katras Baltijas valsts piedalījās 3 nedēļu vizītē ASV. Vizītes laikā dalībnieki iepazinās ar ASV valsts pārvaldes sistēmu visos līmeņos, apmeklēja dažādas valsts un pašvaldību iestādes (Masačūsetas štata parlamentu Bostonā, štata Valsts kasi, štata Ētikas padomi, Masačūsetas štata parlamenta mācību centru, Northemptonas pilsētas Domi un dažādus tās departementus, Ugunsdzēsības centru, Valsts Administrācijas institūtu Nujorkā, *Robert F. Wagner School of Public Service* pie Nujorkas Universitātes, Konfliktu vadīšanas grupu Kembridžā, Masačūsetas Universitātes bibliotēku.)

Šo tikšanos laikā visi dalībnieki noklausījās lekcijas par ASV valsts pārvaldi, par valsts iestādēs strādājošo apmācības sistēmu, par ētikas nozīmi un ētiskas uzvedības standartiem ASV valsts pārvaldē. Projekta dalībnieki tika iepazīstināti ar ASV eksistējošo procedūru budžeta veidošanā, izmantojot Northemptonas pilsētas pieredzi.

Paralēli dažādu iestāžu apmeklējumiem notika apmācības bāzes institūtā ITD.

ITD ekspertu vadībā notika lekcijas par mācību kursu plānošanu un materiālu sagatavošanu, par lektoru prasmju paaugstināšanu, par kursu vadīšanas metodiku. Vienlaicīgi visām minētajām aktivitātēm bija labi organizēta kultūras programma, kas palīdzēja tuvāk iepazīt Ameriku un tās viesmīlīgo tautu.

Projekta trešās daļas ietvaros, 2001. gada nogalē sadarbībā ar ITD ekspertiem Valsts administrācijas skolā tika organizēts seminārs **“Uz rezultātu orientētas iestādes vadība un darbība. ASV pieredze”**. Semināru vadīja *M.Burick*, eksperte no ASV. Seminārs ilga 5 dienas. Seminārā piedalījās pārstāvji no dažādām valsts pārvaldes iestādēm un 3 dalībnieki no Igaunijas Finansu ministrijas. Semināra tēma sasaucās ar Valsts pārvaldes reformas stratēģijas no 2001. - 2006. vienu no pamattēmām un guva lielu klausītāju atzinību.

Projekta noslēgumā Latviju apmeklēja ITD programmu direktore un mācību eksperte veicot noslēguma vērtēšanu.

Rezultātā projekta dalībnieki ir ieguvuši pieredzi, svarīgu informāciju un lektoru prasmju paaugstināšanu, kas lieti noder viņu ikdienas darbā.

Sadarbība starp visām projekta dalībinstitūcijām turpinās un attīstās.

“Valsts pārvalde, tirgus ekonomika un sabiedrība: meklējumi produktīvai sadarbībai”

IX Gadskārtējā NISPacee konference Rīgā

No 2001. gada 10. - 12. maijam Rīgā notika NISPacee (Austrumeiropas un Centrāleiropas valstu publiskās pārvaldes iestāžu, skolu un institūtu tīkls) gadskārtējā, 9. konference.

NISPacee organizācija dibināta 1994. gadā un tās galvenie mērķi ir valsts administrācijas apmācību programmu attīstīšana postkomunisma valstīs, valsts civildienesta darbības kvalitātes paaugstināšana, sadarbības veicināšana NISPacee dalībinstitūciju nacionālajā un starptautiskajā līmenī. NISPacee sastāvā ietilpst valsts pārvaldes un mācību iestādes no aptuveni 40 valstīm. Latviju šajā starptautiskajā organizācijā pārstāv *Valsts administrācijas skola (VAS), Valsts civildienesta pārvalde un Latvijas Universitāte*.

VAS bija nominēta organizēt gadskārtējo, IX NISPacee konferenci Rīgā. Konferences organizēšanas darbs noritēja ļoti veiksmīgi, par ko liecināja konferences dalībnieku atsauksmes. Jāatzīmē arī, ka konferences sekmīga norise nebūtu iespējama bez Latvijas valdības atbalsta.

Konferencē piedalījās vairāk kā 200 dalībnieki no 42 valstīm, gan akadēmisko institūciju, gan valsts pārvaldes institūciju pārstāvji.

Konferenci atklāja NISPacee prezidents *Martin Potucek*, Prāgas Kārla Universitātes profesors. Uzrunas teica Īpašu uzdevumu ministra valsts reformu lietās *Jānis Krūmiņš* un Valsts administrācijas skolas direktors *Uģis Rusmanis*. Pēc ievadplenārsēdes darbs noritēja piecās darba grupās:

1. Politiski administratīvās attiecības;
2. Labāka valsts administrācijas kvalitāte sabiedrības interesēm;
3. Sociālās nodrošināšanas sistēmas, bezdarbs, nabadzība un dzimumu līdztiesība;
4. Demokrātiska valsts pārvalde daudznacionālā sabiedrībā;
5. Publiskā sektora finanses un uzskaitē.

Visas minētās darba grupas ir pastāvīgi darbojošās, ar noteiktiem uzdevumiem un mērķiem, un ir atvērtas jaunām iniciatīvām un priekšlikumiem. Darba grupās kopā strādā eksperti no dažādām valstīm, kas dod iespēju iepazīties ar ļoti plašu un daudzpusīgu informāciju un pieredzi katrā konkrētajā jautājumā. Konferences laikā katrā darba grupā tika nolasīti vairāk kā 10 referāti un notika atklātas un interesantas diskusijas.

Konferences noslēgumā notika NISPACEe gada atskaites sēde, kurā tika analizēts sasniegtais, organizācijas finansu rādītāji un ievēlēti jauni Vadības komitejas dalībnieki. NISPACEe Generālā Asambleja apstiprināja organizācijas stratēģiju nākamajiem gadiem.

Konferences laikā viesiem tika piedāvāta arī plaša kultūras programma.

Noslēgumā NISPACEe prezidents pateicās Latvijas valdībai par atbalstu un līdzdalību, VAS par veiksmīgo konferences organizāciju, NISPACEe Sekretariātam par pašaizliedzīgo darbu un novēlēja visiem tikties X gadskārtējā NISPACEe konferencē Krakovā 2002.gadā.

Sīkāka informācijā: <http://www.nispa.sk>

FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS 2001. GADĀ

Valsts administrācijas skola realizē apakšprogrammas "Valsts administrācijas skola" un "Ierēdņu apmācība", kuru izpildei līdzekļi 2000. gadā tika piešķirti valsts pamatbudžeta līdzekļi programmas "Valsts pārvaldes reforma" ietvaros.

Valsts administrācijas skola saņem arī ziedojuimus un dāvinājumus ar norādītu mērķi no ārvalstu sadarbības partneriem konkrētu projektu ietvaros.

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos)

N.p.k.	Rādītāji	Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi:	581607	547613
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi	304249	499350
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi	277358	48263
2.	Pasīvi:	581607	547613
2.1.	pašu kapitāls	573658	541772
2.2.	kreditori	7949	5841

02.04.2000. Valsts administrācijas skola

Nr.	Rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2001	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā)	353480	118058	118058
1.1	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	353480	118058	118058
1.2	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi			
1.3	Ārvalstu finansu palīdzība			
2	Izdevumi (kopā)	353480	118058	118058
2.1	Uzturēšanas izdevumi	94480	109058	109058
2.1.1.	Atalgojumi	42218	51235	51235
2.1.2.	Komandējumi	4411	4273	4273
2.1.3.	Subsīdijas un dotācijas			
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem – kopā	259000	9000	9000
2.2.1.	Kustamā īpašuma iegāde	9003	9000	9000
2.2.2.	Kapitālais remonts	249997		
2.2.3.	Investīcijas			
3.	Nodarbinātība			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits	13	16	13
3.2.	Vidējā darba alga		212	253

02.03.2000. Ierēdņu apmācība

Nr.	Rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	2001 Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā)	439571	1106438	898431
1.1	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	150686	155318	155318
1.2	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi			
1.3	Ārvalstu finansu palīdzība	288880	951120	743113
2	Izdevumi (kopā)	439566	1106438	898431
2.1	Uzturēšanas izdevumi	439566	1106438	898431
2.1.1.	Atalgojumi	36760	62440	62440
2.1.2.	Komandējumi			
2.1.3.	Subsīdijas un dotācijas			
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem – kopā			
2.2.1.	Kustamā īpašuma iegāde			
2.2.2.	Kapitālais remonts			
2.2.3.	Investīcijas			
3.	Nodarbinātība			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits			
3.2.	Vidējā darba alga			